

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 11/20
V Luxemburgu 4. februára 2020

Rozsudok v spojených veciach C-515/17 P a C-561/17 P
Uniwersytet Wrocławski a Poľsko/Výkonná agentúra pre výskum (REA)

Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že existencia zmluvy o poskytovaní výučby uzatvorenej medzi účastníkom konania a jeho advokátom porušuje požiadavku nezávislosti tohto zástupcu v konaní na súdoch Únie

Súdny dvor preto napadnuté uznesenie zrušil

V rozsudku Uniwersytet Wrocławski a Poľsko/REA (spojené veci C-515/17 P a C-561/17 P) vyhlásenom 4. februára 2020 Súdny dvor, zasadaajúci vo veľkej komore, zrušil uznesenie Všeobecného súdu Európskej únie¹, ktorým bola ako zjavne neprípustná zamietnutá žaloba podaná Vroclavskou univerzitou proti rozhodnutiam Výkonnej agentúry pre výskum (REA), a to z dôvodu, že právny poradca zastupujúci túto univerzitu nespĺňal podmienku nezávislosti vyžadovanú Štatútom² Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „štatút“).

V rámci výskumného programu uzatvorila REA s Vroclavskou univerzitou dohodu o grante. Keďže sa však ukázalo, že univerzita nedodržala ustanovenia tejto dohody, REA vypovedala uvedenú dohodu a zaslala tri oznámenia o dlhu, ktorý Vroclavská univerzita uhradila.

Vroclavská univerzita následne podala žalobu na Všeobecnom súde, ktorou sa domáhala okrem iného zrušenia rozhodnutí, ktorými REA vypovedala dohodu o grante a ktorými uložila univerzite povinnosť vrátiť časť vyplateného grantu. Z dôvodu, že právny poradca zastupujúci univerzitu mal s univerzitou uzatvorenú zmluvu o poskytovaní výučby, Všeobecný súd túto žalobu zamietol ako zjavne neprípustnú.

Súdny dvor, na ktorý boli podané odvolania Vroclavskou univerzitou (vec C-515/17 P) a Poľskou republikou (vec C-561/17 P), pripomenul, že článok 19 štatútu obsahuje dve rozdielne a kumulatívne podmienky v rámci priamych žalôb podaných na súdy Únie, pokiaľ ide o zastupovanie účastníka konania, na ktorého sa nevzťahujú prvé dva odseky tohto článku. Prvá podmienka³ ukladá takémuto účastníkovi konania povinnosť byť zastúpený pred súdmi Únie „advokátom“. Druhá podmienka⁴ vyžaduje, aby advokát zastupujúci tohto účastníka konania bol oprávnený vystupovať pred súdom členského štátu alebo iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHP.

Súdny dvor po tom, čo zdôraznil, že druhá podmienka bola právnym poradcom Vroclavskej univerzity dodržaná, preskúmal splnenie prvej podmienky v prejednávanej veci.

Najprv pripomenul, že vzhľadom na chýbajúci odkaz na vnútroštátne právo členských štátov treba pojem „advokát“ obsiahnutý v článku 19 štatútu vykladať autonómne a jednotne, pričom sa zohľadňuje nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj jeho kontext a cieľ. V tejto súvislosti zdôraznil, že v súlade so znením tohto článku „účastník konania“, na ktorého sa nevzťahujú prvé dva odseky uvedeného článku, nie je oprávnený sám podať žalobu na súde Únie, ale musí využiť služby tretej osoby, konkrétne advokáta, na rozdiel od účastníkov konania, na ktorých sa vzťahujú tieto prvé dva odseky a ktorí môžu byť zastúpení splnomocneným zástupcom. Súdny dvor spresnil, že cieľ

¹ Uznesenie z 13. júna 2017, Uniwersytet Wrocławski/REA (T-137/16, neuvverejnené).

² Článok 19 štatútu.

³ Uvedená v treťom odseku článku 19 štatútu.

⁴ Uvedená v štvrtom odseku článku 19 štatútu.

zastupovania advokátom uvedeným v článku 19 štatútu spočíva najmä v ochrane a obrane záujmov klienta v čo najväčšom rozsahu, úplne nezávisle a pri rešpektovaní zákona a profesijných a etických pravidiel. Súdny dvor zdôraznil, že pojem nezávislosť advokáta v osobitnom kontexte tohto článku štatútu sa definuje nielen negatívne, teda neexistenciou pracovnoprávneho vzťahu, ale rovnako aj pozitívne, a to odvolaním sa na profesijnú disciplínu. V tomto kontexte povinnosť nezávislosti uložená advokátovi neznamena, že advokát by nemal mať nijaké väzby so svojím klientom, ale znamená iba, že nemal by mať také väzby, ktoré zjavne narušujú jeho schopnosť zabezpečiť obranu klienta a čo najlepšie ochrániť jeho záujmy.

Súdny dvor v tejto súvislosti pripomenul, že advokát zastupujúci právnickú osobu nie je od nej dostatočne nezávislý, ak má v rámci tejto právnickej osoby významné administratívne a finančné právomoci, ktoré jeho funkciu zabezpečujú vysokú úroveň riadenia v rámci tejto právnickej osoby, čo môže ohroziť jeho postavenie nezávislej tretej osoby; od zastupovanej právnickej osoby nie je nezávislý ani advokát, ktorý v právnickej osobe, ktorú zastupuje, zastáva vysoké riadiace funkcie alebo ktorý vlastní akcie spoločnosti, ktorú zastupuje a v ktorej správnej rade je predsedom.

Uvedené situácie však nemožno stotožňovať so situáciou, keď právny zástupca nielen že nezabezpečoval ochranu záujmov Vroclavskej univerzity vo vzťahu podriadenosti voči tejto univerzite, ale navyše bol s touto univerzitou spojený iba zmluvou o poskytovaní výučby na tejto univerzite. Takéto spojenie podľa Súdneho dvora nestačí na to, aby sa bolo možné domnievať, že tento právny poradca sa nachádzal v situácii, ktorá by zjavne narušila jeho schopnosť úplne nezávisle zabezpečiť obranu klienta a čo najlepšie ochrániť jeho záujmy.

V dôsledku toho Súdny dvor usúdil, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že už samotná existencia civilnoprávnej zmluvy o poskytovaní výučby, uzavretej medzi Vroclavskou univerzitou a právnym poradcom, ktorý ju zastupuje, môže ovplyvniť nezávislosť tohto poradcu z dôvodu existencie rizika, že jeho odborný názor bude aspoň sčasti ovplyvnený jeho pracovným prostredím. Vzhľadom na uvedené Súdny dvor zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil Všeobecnému súdu na ďalšie konanie.

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, môže Súdny dvor vydať konečný rozsudok sám. V opačnom prípade vráti vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu, ktorý je viazaný rozhodnutím, ktoré Súdny dvor vydal v rámci odvolacieho konania.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499